

RMB NOTITIE 1015

Quickscan archeologie Uden Eikenheuvelweg/Munterweg

Inleiding

De gemeente Uden heeft als bevoegde overheid het RMB gevraagd een advies uit te brengen over de een plangebied aan de Eikenheuvelweg en Munterweg in het buitengebied ten zuidwesten van Uden. Vanwege nieuwbouwplannen is aangegeven dat er onderzoek gedaan dient te worden naar de archeologische verwachting van het plangebied, alvorens deze ingrepen kunnen worden gerealiseerd. Met deze archeologische quickscan in de vorm van een eenvoudig bureauonderzoek voldoet The Missing Link aan deze vraag.

Resultaten eenvoudig bureauonderzoek landschap en archeologie

Het plangebied ligt aan de Eikenheuvelweg en is momenteel in gebruik als akkerland/grasland. Het plangebied ligt volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) in een gebied met een lage verwachting op het aantreffen van archeologische waarden (zie Fig. 1). Deze verwachting is onder andere gebaseerd op de aanwezigheid van een laaggelegen beekdal.

Tijdens de prehistorie zocht men ondermeer beken op die het in de laatste IJstijd (10.000 jaar geleden) ontstane dekzand landschap doorsneden. Met name de oevers waren hogere elementen in het landschap en waren dus droge en bewoonbare locaties, zoals voor jacht- en basiskampen. Bovendien waren ze ideaal als uitkijk tijdens die jacht in de relatief voedselrijke omgeving. Op het moment dat de economie in de Jonge Steentijd (ca. 5000 jaar geleden) verschoof van jagen & verzamelen naar landbouw ontstond een sedentair bestaan. Hiertoe werden boerderijen gebouwd en werd geakkerd, maar werden de natte gronden zoals in de beekdalen steeds meer gemeden. Hooguit konden ze in de droge seizoenen zijn gebruikt als weidegebied. Dat neemt niet weg dat er geen gebruik was voor deze woeste gronden. Met name vanaf de Bronstijd gaan ze steeds meer gebruikt worden als locaties waar de goden en geesten offers worden gebracht. Regelmatig zijn in beekdalen kostbare voorwerpen, zoals bronzen bijlen geworpen. Dit zijn echter puntlocaties die moeilijk te detecteren zijn.

Het plangebied ligt volgens de geomorfologische kaart (zie Fig. 2) voornamelijk op 'ondiepe dalen'. In dit geval gaat het om een beekdal. In de zuidelijke punt van het plangebied ligt de rand van een 'plateau-achtige vorm', met aansluitend daarop langs de westflank een 'niet waaivormige glooiing'. Dit geheel is een dekzandplateau wat evenmin een hooggelegen gebied is, maar wel droger dan het beekdal. Hierop zijn in de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd esdekken of plaggendecken ontstaan. Hierbij werden met van elders gestoken en met mest aangereikt (heide)plaggen akkers aangelegd. Ter plaatse van het plangebied ligt geen esdek, aangezien bij de aanleg zorgvuldig het beekdal vermeden lijkt te zijn. Esdekken zijn vanwege hun capaciteit onderliggende lagen met eventuele archeologische waarden te afdekken van hoge tot middelhoge archeologische waarde.

Er zijn in het plangebied geen archeologische vondstmeldingen of monumenten bekend, noch in de onmiddellijke nabijheid. Wel is er een waarneming geregistreerd (Archis2 nummer 252.050; zie fig. 1.), waarbij het toponiem Munterweg wordt opgevoerd. Dit betreft drie stuks vuursteen. Het zijn een kling, een kern en een afslag die te dateren zijn in de Midden Steentijd (Mesolithicum; 8800-4900 v.Chr.). Deze vondsten corresponderen met het hiervoor geschetste beeld van het gebruik van randen van beekdalen als jachtgebied. In de beschrijving bij de vondsten wordt aangegeven dat de complete akker systematisch is afgelopen, maar dat er zeer weinig vondsten zijn gedaan. Dit kan betekenen dat hier niet intensief is gejaagd, dan wel mensen langdurig hebben verbleven.

Op historisch kaartmateriaal uit de periode 1830-1850 lijkt op het plangebied geen bebouwing te staan. Dat blijft zo tot in ieder geval 1988 (topografische kaart 45G), wanneer voor het eerst ten zuiden van het plangebied een boerderij aan de Munterweg staat aangegeven. Duidelijk is dat door de landinrichting oude veldpatronen hier vervangen zijn voor grootschaliger uitgevoerde (akker)percelen. Tot op heden is het terrein in gebruik voor agrarische doeleinden. De ten zuiden van het plangebied gelegen bebouwing aan de Munterweg is inmiddels verdwenen. De verwachting voor het aantreffen van sporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is vanwege het gebrek aan aanduidingen op historisch kaartmateriaal ook laag. Dit is de periode dat de mens steeds meer greep krijgt over het landschap. Door bedijkingen en bemaling zijn er ook mogelijkheden voorheen onbruikbare terreinen in het economisch proces te betrekken. Met de intrede van de minuutplannen in 1830 wordt nauwkeurig die bebouwing en indeling van het landschap op kaarten bijgehouden. Hierbij worden ook oudere structuren opgenomen.

Conclusie quickscan archeologie

Een eerste indruk is dat in het plangebied de verwachting op het aantreffen van archeologische waarden laag is. Wel is er enige verwachting op het aantreffen van vuursteen uit de periode van de jagers & verzamelaars. Verder kunnen 'losse' vondsten voorkomen zoals gedeponeerde objecten in het beekdal. Het advies is om de locatie vrij te geven voor ontwikkeling, met inachtneming van de wettelijke bepalingen inzake vondstmeldingen. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze conclusie gebaseerd is op een quickscan en niet op een KNA 3.2 conform bureauonderzoek.

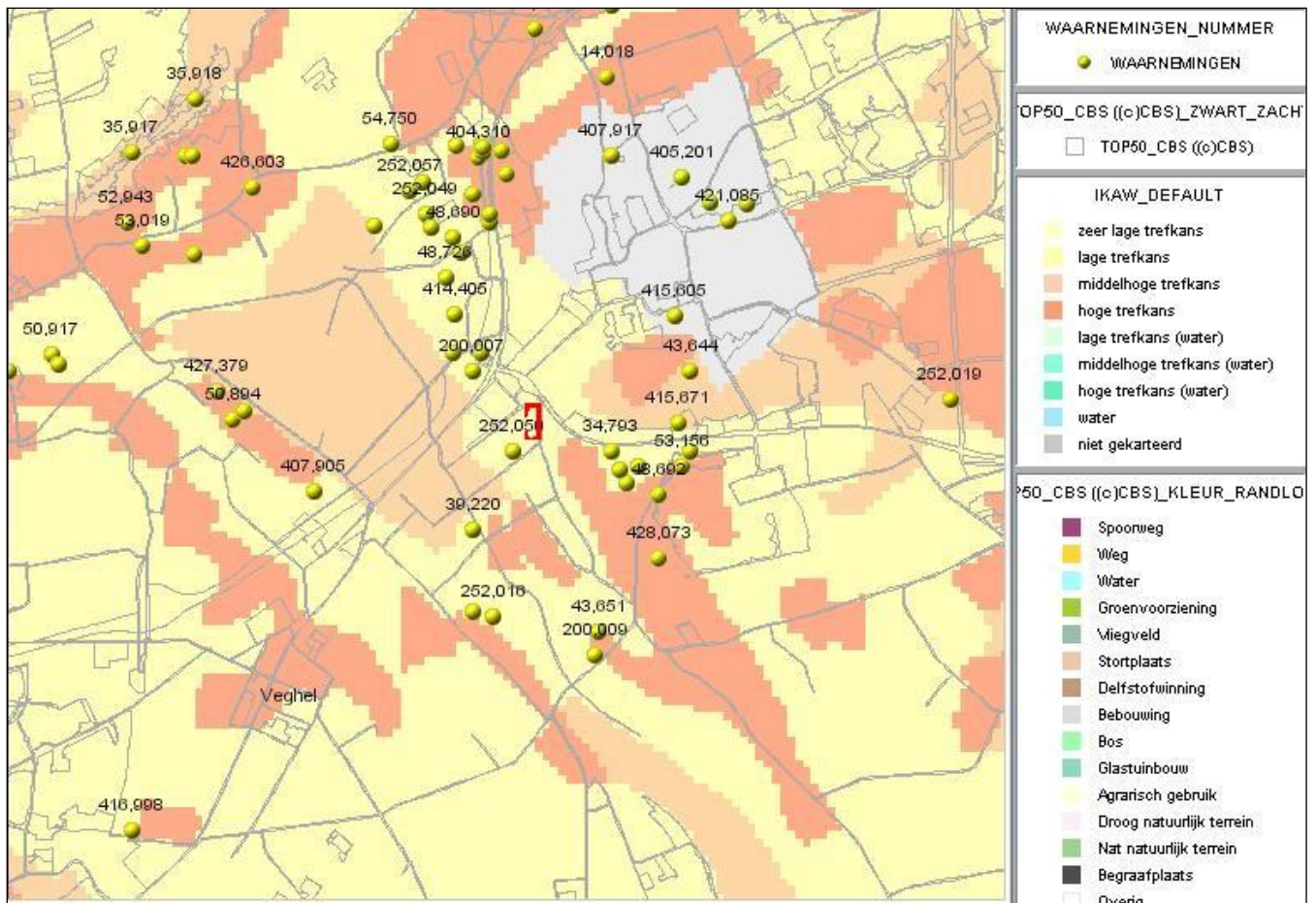

Fig. 1. Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW), met het plangebied globaal aangegeven (rood omljnd).

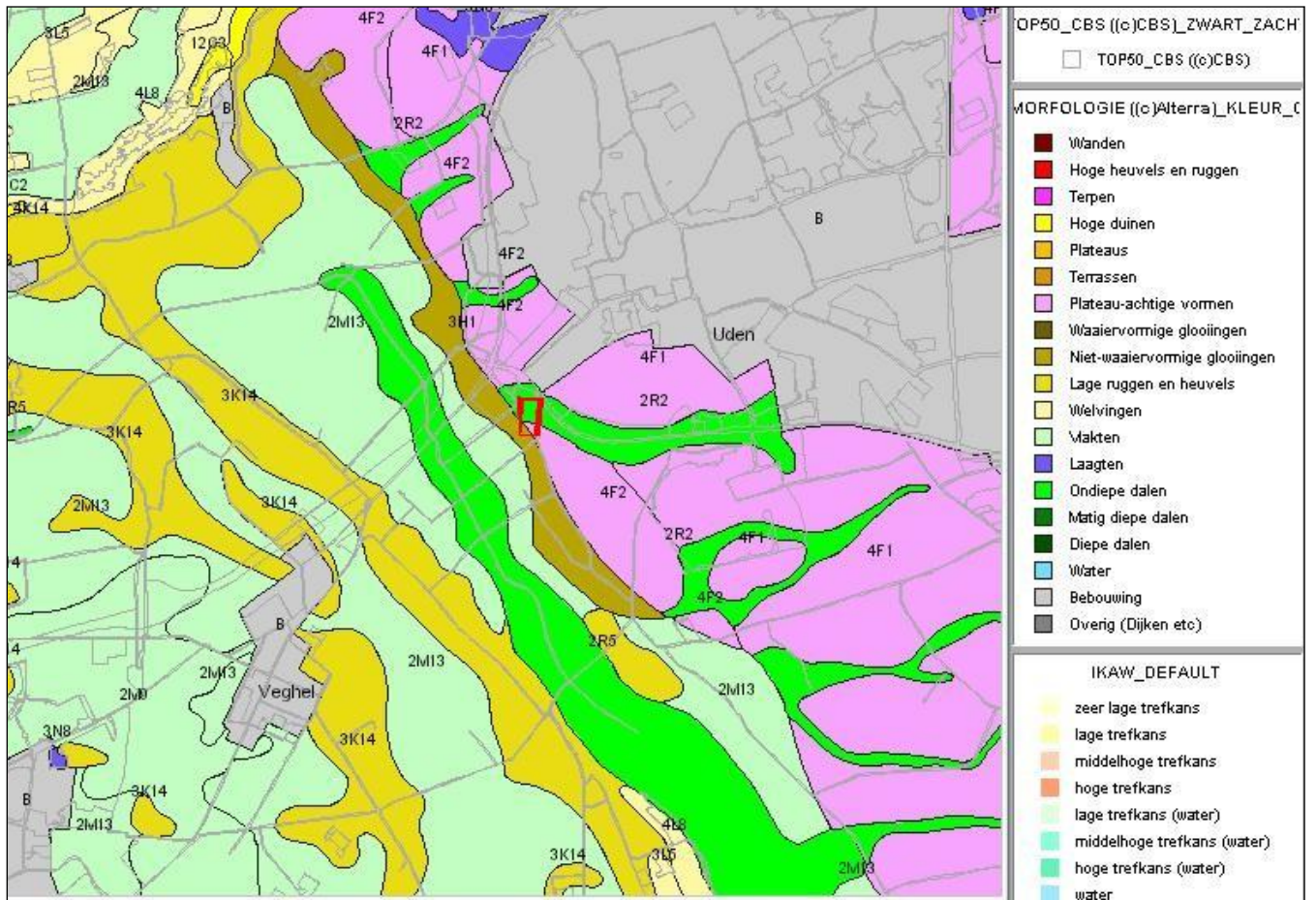

Fig. 2. Geomorfoloogische kaart, met het plangebied globaal aangegeven (rood omlijnd).

COLOFON

Opdrachtgever: Gemeente Uden
Contactpersoon Opdrachtgever: dhr. J. van der Gaag
Contactpersoon RMB: dhr. S.M. van Roode
Auteur: dhr. A.V.A.J. Bosman
Datum: 1 februari 2012
P2P Project: 637

Sleutelwoorden Past2Present

Noord-Brabant, gemeente Uden, Uden, Eikenheuvelweg/Munterweg, Quickscan archeologie

---